

Delårsrapport 1

Barn- och utbildningsnämnden

Fastställt av [barn- och utbildningsnämnden](#)
Framtagen av [utbildnings- och arbetslivsförvaltningen](#)

Datum 2024-04-16

Gäller 2024

Ärendenr BUN 2024/5

Version [1.0]

Delårsrapport 1

Innehåll

1 Sammanfattning	2
2 Händelser av väsentlig betydelse	3
2.1 Ekonomiska förutsättningar	3
2.1.1 Minskade barn- och elevvolymen påverkar ekonomin	3
2.1.2 Statsbidragens påverkan på ekonomin – krav på medfinansiering	3
2.1.3 Beslut om resultatkrav och vakansprövning	3
2.1.4 Rambudget för anpassad skola och resursskola	4
2.1.5 Beslut om högstadieorganisationen på norra Gotland	4
2.1.6 Statliga medel för att stärka föräldrastödet	4
2.2 Omvärld	4
2.2.1 Förebyggande insatser - hot och våld, säkerhet och beredskap	4
2.2.2 Artificiell intelligens (AI)	5
2.2.3 Minskat inflöde till Lotsen	5
2.2.4 Lokaler saknas för en del verksamheter	5
2.2.5 Psykisk ohälsa, problematisk frånvaro samt barn och unga med NPF ökar	5
2.3 Lokala satsningar	6
2.3.1 Forskningsprojektet SEDI - barns ojämlika villkor för hälsa	6
2.3.2 Läsa äger	6
2.3.3 Brottsförebyggande arbetet tillsammans med socialtjänst och polis	6
2.3.4 Samverkan – hitta röda tråden tillsammans	6
2.3.5 Satsningen på El-Sistema fortsätter	6
2.3.6 Fortbildningssatsning på kuratorer och samarbete med Regionalt Cancercentrum	6
3 Väsentliga personalförhållanden	7
3.1 Antal medarbetare	7
3.2 Faktisk arbetad tid	7
3.3 Sjukfrånvaro	8
4 Ekonomisk uppföljning	9
4.1 Periodens resultat	10
4.2 Nettokostnadsutveckling	12
4.3 Åtgärder för att beslutad budget inte ska överskridas	14
4.4 Årsprognos	15
4.5 Investeringar	17
5 Bilagor	18

1 Sammanfattning

Årets första månader har präglats av det negativa resultat som gjordes i bokslutet 2023. Nämndens verksamheter lyckades inte anpassa verksamheten inför 2024 och därför startade omedelbart i januari ett arbete med åtgärdsplaner för ett bokslut i balans för 2024. Utbildnings- och arbetslivsförvaltningen har över tid framfört förslag på utbudsminskningar men det finns ännu inga politiska beslut. De åtgärdsplaner som är framtagna för att gå mot ett bokslut i balans innehåller minskning av antalet anställda, vilket kommer att ge konsekvenser.

Det exceptionella ekonomiska läget förvärrades sett till den senaste befolkningsstatistiken (SCB) som publicerades första veckan i mars. Befolkningen på Gotland minskar nu för första gången på flera år och det är i förskole- och grundskoleåldern minskningen enligt prognosen är störst. Grundskolan minskar med 1081 elever under en tioårsperiod. I resursfördelningen motsvarar den prognosen ett tapp på 37 miljoner kronor. Barn- och utbildningsnämnden kommer alltså under kommande år att få lämna ifrån sig pengar i resursfördelningen, det är ett paradigmskifte. Barn- och utbildningsnämnden har under flera år fått extra medel i fördelningssystemet.

Prognosen som nu lämnas i delår 1 landar på -25 miljoner kronor. Den prognosen bygger på att samtliga åtgärdsplaner som lämnats in ger full effekt. Dessa motsvarar 15 miljoner. Om ingen effekt uppnås är prognosen -40 miljoner kronor.

Sedan tidigare ligger ett sparbetning om en procent årligen, vilket motsvarar 14 miljoner för nämnden. Barn- och utbildningsnämnden kommer inte att klara ett bokslut i balans för 2024 med nuvarande åtgärdsplan. Arbetet framåt kommer att gå ut på att minska underskottet så mycket det går inför 2025.

Verksamhetsplanen 2024–2028 är beslutad och verksamheterna har satt ambitiösa aktiviteter för att nå måluppfyllelse. Flera intressanta lokala satsningar pågår också i verksamheterna.

I medarbetarundersökningen visar resultatet kopplat till stress en negativ utveckling både för chefer och medarbetare, tillsammans med ett svårt ekonomiskt läge är det dubbelt oroande.

Sjukfrånvaron har minskat något inom barn- och utbildningsnämndens hela ansvarområde med -0,51 procentenheter i februari 2024, i förhållande till februari 2023.

2 Händelser av väsentlig betydelse

2.1 Ekonomiska förutsättningar

2.1.1 Minskade barn- och elevvolymen påverkar ekonomin

Efter höstens oväntade minskning av barnantal i Förskolan Gotlands verksamhet kan det konstateras att det under de kommande fyra åren kommer vara en fortsatt minskning av antal barn. Det genererar en minskning av intäkterna med ett genomsnitt på 2,5 miljoner kronor per år. Förskolorna kan anpassa antal medarbetare per barn, dock finns det en gräns för effektivisering då det krävs ett visst antal medarbetare per förskola för att kunna säkerställa bemanning utifrån de öppettider som ska finnas på förskolorna och som är beslutade av nämnden.

Även grundskolans elevvolymen har minskat något. Den senaste elevframskrivningen visar att elevkullarna kommer att minska med 1081 elever under en tioårsperiod. Sett till nuvarande skolorganisation och utifrån givna ekonomiska förutsättningar kommer det att bli svårare att upprätthålla god kvalitet i undervisningen och ekonomiskt hållbara enheter.

2.1.2 Statsbidragens påverkan på ekonomin – krav på medfinansiering

Regeringen har inrättat ett nytt statsbidrag till skolor för inköp av läromedel¹. Bidraget är kopplat till medfinansiering, vilket innebär att utöver bidraget ska ett visst inköp redovisas. Förskolan välkomnar bidraget eftersom det i dessa svåra ekonomiska tider kommer underlätta för förskolorna att fortsätta köpa in litteratur som gynnar språkinläringen. Statsbidragets storlek kommer dock inte påverka det ekonomiska läget sett till helheten då det i dagsläget inte hade kunnat köpas in litteratur till förskolorna i den utsträckning som kan göras med statsbidraget.

Grundskolan får ta del av färre antal statsbidrag 2024. Det statsbidrag grundskolan får del av är kvalitetsbidraget och statsbidrag för läromedel. Kravet på medfinansiering gör det dock omöjligt för grundskolan att söka statsbidraget för inköp av läromedel med hänsyn till rådande budget.

Utbildnings- och arbetslivsförvaltningen kommer i oktober att söka hela bidraget för inköp av läromedel, vilket omfattar 3,1 miljoner kronor. Förutsättningen för att få hela bidraget är baserat på det genomsnittliga inköpet av fysiska läromedel som gjorts de senaste tre åren, det vill säga att kostnaden för att få bidraget ska vara 3,1 miljoner kronor högre än genomsnittskostnaden för tre år. Förvaltningen har inte fått något besked från Skolverket om redovisningen för 2023 godkänts.

2.1.3 Beslut om resultatkrav och vakansprövning

Barn- och utbildningsnämnden beslutade i februari att ge grundskolans enheter och skolområden ett resultatförbättringskrav som motsvarar det underskott som enheterna hade 2023 på 26,7 miljoner kronor. Vidare togs det även beslut att införa en särskild

---

¹ [Statsbidrag för inköp av vissa läromedel 2024 - Skolverket](#)

anställningsprövning för alla nya anställningar och vakanser i nämndens hela verksamhetsområde. Legitimerade lärare utgör ett undantag för vakansprövningen.

Åtgärdsplaner och risk- och konsekvensanalys har därefter tagits fram av enheterna. Det är framför allt personalkostnader som ger effekter. Totalt för att uppnå hela resultatkravet handlar det om att minska med ca 50 tjänster. Det resulterar i färre vuxna i verksamheterna, vilket kan innebära negativa konsekvenser för såväl elever som för personal.

2.1.4 Rambudget för anpassad skola och resursskola

Den rambudget som anpassad skola och resursskola tilldelats räcker inte till. Antalet elever har ökat till båda verksamheterna. Brist på ekonomiska och lokalmässiga resurser påverkar möjligheten att erbjuda plats till alla elever som har behov.

2.1.5 Beslut om högstadieorganisationen på norra Gotland

I mars behandlade barn- och utbildningsnämnden utredningen kring norra Gotlands högstadieskolor ur ett kvalitetsperspektiv. Utredningen initierades med anledning av de senaste två årens utmaningar med att rekrytera legitimerade lärare till Färösunds och Solklintskolans högstadium. Majoriteten av lärarna som undervisar saknar legitimation, vilket påverkar kvaliteten i undervisningen och rättssäkerheten i betygssättningen.

Nämnden har gett utbildnings- och arbetslivsförvaltningen i uppdrag att se över alternativa lösningar och ökad grad av samordning för att säkra kvaliteten på norra Gotlands högstadieskolor. Uppdraget innefattar även att se över tjänsteplaneringen utifrån lärarbehörigheten inför kommande läsår. Förvaltningen ska även återkomma med en kostnadsberäkning kring åtgärder såsom förflyttning av elever och personal.

2.1.6 Statliga medel för att stärka föräldrastödet

Utöver det förväntade i budget har Barn- och elevhälsan fått ta del av länsgemensamma statliga medel som ämnar att gå till att stärka föräldrastödet och tidiga insatser samt för att anställa en SIP-samordnare vars uppdrag ska främja samverkan gällande SIP²-processer för de tre förvaltningar som berörs gällande barn och unga: utbildnings- och arbetsförvaltningen, socialförvaltningen och hälso- och sjukvårdsförvaltningen.

2.2 Omvärld

2.2.1 Förebyggande insatser - hot och våld, säkerhet och beredskap

Flertalet händelser i omvärlden – krig, ett försämrat säkerhetsläge, gängkriminalitet och en upplevd ökad risk för allvarliga händelser, hot och våld inom skolområdet - visar på att det finns behov av att utbildnings- och arbetslivsförvaltningen ökar och intensifierar arbetet kring säkerhets- och beredskapsfrågor. Det övergripande ansvaret för att hålla ihop arbetet

---

² samordnad individuell plan för personer som har behov av insatser och stöd från både hälso- och sjukvård och socialtjänst

med dessa frågor ligger hos avdelningen för stöd och utveckling, men varje avdelning berörs och behöver sin egen specifika handlingsplan.

Utbildnings- och arbetslivsförvaltningens bedömning är att rätt kompetens och tydligt ansvar kan vara avgörande för att hantera risker och skydda människor och organisation samt säkerställa en effektiv reaktion på säkerhetshot och incidenter. Idag finns inte tillräcklig och specifik kompetens i förvaltningen inom området. Sammanhållande för det regiongemensamma arbetet med säkerhet och beredskap är regionstyrelseförvaltningen.

2.2.2 Artificiell intelligens (AI)

Utbildnings- och arbetslivsförvaltningen har ett pågående arbete med att kartlägga möjligheter och utmaningar samt forma övergripande förhållningssätt till AI-tekniken. AI i klassrummen innebär såväl möjligheter som utmaningar. AI kan bland annat användas för att följa elevernas framsteg, förstå deras nuvarande styrkor och svårigheter samt ge snabb återkoppling i form av förklaringar och lämpliga uppgifter.

2.2.3 Minskat inflöde till Lotsen

Ny nationell politik påverkar inflödet av nyanlända elever till Gotland. Minskat inflöde har gjort att den centrala mottagningen av elever med annat modersmål än svenska (kallat Lotsen) pausat sin gruppverksamhet. Elever skrivs fortfarande in i skola av Lotsen och verksamheten gör kartläggning av elevernas tidigare kunskaper i steg 1 och 2 innan eleverna direktplaceras på sin hemskola.

2.2.4 Lokaler saknas för en del verksamheter

Under årets första månader har arbetet med att hitta en långsiktigt hållbar lösning för anpassade grundskolans och Gotlands resursskolas verksamheter intensifierats. Dessa verksamheter växer då antalet elever ökar och det är svårt att hitta lämpliga lokaler där skolorna kan vara samlade på ett eller ett fåtal ställen. Förhoppningen är att vi nu i mars hittat den lösningen inför skolstarten läsåret 2024/2025.

Ett annat lokalbehov som behöver lösas är saknaden av idrottshallar i Visby. Särskilt svårt är det att lösa situationen på Solbergaskolan.

2.2.5 Psykisk ohälsa, problematisk frånvaro samt barn och unga med NPF ökar

Nationellt fortsätter den självrapporterade psykiska ohälsan och stillasittandet att öka enligt senaste rapport från Folkhälsomyndigheten³. Region Gotland ser inte något undantag för Gotland. Vi ser också att problematisk frånvaro fortsätter vara hög, vilket är mycket bekymmersamt och en stor riskfaktor för att elever ska nå både utbildningens mål och för att utveckla ohälsa och utanförskap. En annan riskgrupp är de barn och unga som har neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF), som i högre grad riskerar att inte lyckas i skolan, en grupp som för närvarande växer. Behovet av barn- och elevhälsans kompetenser växer.

---

³ [Skolstress, självrapporterade hälsobesvär och livstillfredsställelse bland skolbarn \(folkhalsomyndigheten.se\)](https://www.folkhalsomyndigheten.se/Sida/61662)

2.3 Lokala satsningar

2.3.1 Forskningsprojektet SEDI - barns ojämlika villkor för hälsa

Förskolan Gotland kommer att delta i ett forskningsprojekt "Barns ojämlika villkor för hälsa" tillsammans med Uppsala universitet med start år 2024. Forskningsprojektet har sitt ursprung i Kanada där man arbetat med mätmetoden EDI - Early Development instrument, ett kvalitetsverktyg, sedan 1998. Det handlar i grunden om att ta fram underlag för behovet av kompensatoriska insatser på gruppnivå.

2.3.2 Läsa äger

Under sommaren 2024 kommer flera fritidshem att satsa på "Läsa äger"⁴. En metod som bygger på att feriearbetande ungdomar läser för elever som tillbringar tid på fritidshemmen under sommaren. Syftet är att behålla den läskondition eleverna har när de går på sommarlov.

2.3.3 Brottsförebyggande arbetet tillsammans med socialtjänst och polis

Utifrån ny lagstiftning och ökande problematik kring ungdomar med normbrytande beteende behöver vi arbeta mer förebyggande och åtgärdande. Nu har arbetet påbörjats i form av SIG (särskilda insatsgrupper) Arbetsättet är beforskat och används strukturerat av kommuner runt om i Sverige. Styrgruppen har omvärldsspanat och målet är att komma fram till en Gotlandsmodell i detta samarbete som innebär tre nivåer, styrgrupp, beredskapsgrupp och operativ grupp. Målet är att komma i gång i slutet av år 2024.

2.3.4 Samverkan – hitta röda tråden tillsammans

Samverkan har förstärkts mellan skolledarna, barn- och elevhälsan samt det specialpedagogiska nätverket. Regelbundna gemensamma möten hålls med ett tydligt fokus på att identifiera framgångsfaktorer för att främja trygghet, studiero och undervisning. Under det gångna läsåret har särskild uppmärksamhet riktats mot att stärka relationer som ett centralt område för utveckling.

2.3.5 Satsningen på El-Sistema fortsätter

Satsningen på El-Sistema⁵ fortsätter och finns nu på sammanlagt på tre skolor: Gråboskolan, Tjelvarskolan och Högbyskolan, där pedagoger från kulturskolan undervisar i körsång och blåsorkester. Ett flertal arrangemang har genomförts planenligt under första kvartalet. Till exempel genomfördes återigen en stor El Sistema-konsert fredagen den 15 mars under ledning av Ron Davis Alvarez från Venezuela och Göteborg.

2.3.6 Fortbildningssatsning på kuratorer och samarbete med Regionalt Cancercentrum

Fortbildningssatsning på kuratorerna i KBT (kognitiv beteendeterapi) för skolkuratorer fortlöper samt samarbete med Regionalt Cancercentrum som tagit fram materialet Levla

---

⁴ [Läsa äger \(lasaager.se\)](https://lasaager.se)

⁵ [Startsidan - El Sistema : El Sistema](#)

Hälsan⁶. Elevhälsan deltar också som aktiv part i forskningsprojektet, vilket bland annat syftar till att både främja folkhälsa samt minska klimatpåverkan.

3 Väsentliga personalförhållanden

Den 6 februari fattade barn- och utbildningsnämnden beslut om en allmän vakansprövning gällande samtliga verksamheter inom nämndens ansvarsområde. Vakansprövningen har inneburit en återhållsamhet gällande nya rekryteringar. Det minskande barn- och elevantalet under kommande år påverkar verksamheterna framåt, vilket innebär att behovet av skolor och förskolor - och därmed behovet av medarbetare - kommer att minska.

Inom den centrala staben noteras ett ökat behov av spetskompetens som inte kunnat mötas, exempelvis inom området säkerhet och beredskap.

3.1 Antal medarbetare

	Antal anställda Feb 2024	Förändring mot Feb 2023	Antal årsarbet enl anst avtal Feb 2024	Förändring mot Feb 2023
Alla anställningsformer	1 820	14	1 778	11
Tillsvidare	1 499	25	1 471	20
Tidsbegränsad	333	-7	308	-10

Antal anställda: Antal anställda personer. Antal årsarbetare enl. anställningsavtal: Summan av överenskommen sysselsättningsgrad uttryckt i årsarbetare.

I förhållande till mars 2023 har det totala antalet månadsanställda ökat 2024 med 10,39 årsarbetare. Den största ökningen har skett inom grundskolans verksamheter med 6,19 årsarbetare. Förskolan uppvisar den största minskningen med -7,24 årsarbetare. Inom den senare skolformen har man arbetat systematiskt med en mer strategisk bemanning, framförallt genom så kallade hus- och områdesvikarier. Tanken är att detta ska resultera både i direkta minskade kostnader, och ge effekter av minskad stress och därmed en minskad sjukfrånvaro. Notera att en eventuell effekt direkt kopplad till beslutet i februari 2024 om vakansprövning inte kan förväntas gällande månadsanställningar redan i mars 2024.

Gällande rekryteringen av korttidsvikarier/timanställda via rekryterings- och bemanningsteamet kan nämnas att grundskolan hade motsvarande 21,25 årsarbetare anställda i mars 2024, en siffra som kan jämföras med 27,87 årsarbetare i genomsnitt per månad under 2023. För förskolan är motsvarande siffror 21,68 årsarbetare per mars 2024, i förhållande till 38,18 årsarbetare i genomsnitt per månad under 2023.

⁶ [Läromedel - Levla Hälsan \(levlahalsan.se\)](https://levlahalsan.se)

3.2 Faktisk arbetad tid

	Heltidsarbetare Jan - Feb 2024	Heltidsarbetare Jan - Feb 2023	Förändring
41 Barn o utbildningsnämnd	1 379.6	1 322.6	57.0
411 Utbildningsdirektör	72.9	80.5	-7.5
412 UAF Stöd och Utveckling	23.2	24.4	-1.3
413 Förskola	427.9	403.0	24.9
414 Grundskola	790.7	757.6	33.1
416 Kulturskola	16.7	16.2	0.6
417 Barn- och Elevhälsan	48.2	40.9	7.3

Här visas faktisk arbetad tid (produktionstid) uttryckt i heltidsarbetare. Den tid en anställd är ledig/frånvarande (ej produktionstid) är borträknad. Tabellen presenteras med en decimal vilket innebär att viss avrundning sker.

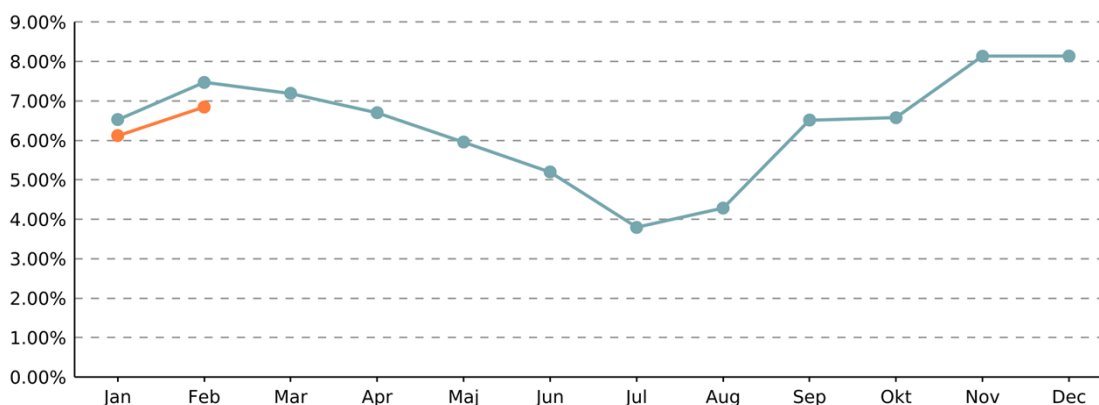
Den totala siffran gällande produktionsmättet faktiskt arbetad tid motsvarar en ökning med 56,8 heltidsarbetare per februari 2024, i förhållande till samma tidpunkt 2023. Siffran korrelerar med kostnadsökningen inom nämndens ansvarområde för samma period. Den största ökningen finns inom grundskolans verksamheter och är till stor del kopplad till behov av resurser för elever med särskilda behov. Notera att måttet gäller februari, vilket innebär att beslutet om vakansprövning troligen endast haft en mindre inverkan på exempelvis en ökad återhållsamhet gällande anställande av korttidsvikarier.

3.3 Sjukfrånvaro

	Sjuktal % Jan - Feb 2024	Sjuktal % Jan - Feb 2023	Förändring % enheter
Alla	6.48%	7,00%	-0.52
Kvinna	6.82%	7,37%	-0.55
Man	5.10%	5,52%	-0.42

Sjuktal visar hur stor andel av den avtalade anställningstiden för perioden anställda varit frånvarande på grund av sjukdom.

Sjukfrånvaron har minskat något inom barn- och utbildningsnämndens hela ansvarområde med -0,51 procentenheter i februari 2024, i förhållande till februari 2023. Förskolan har den högsta sjukfrånvaron, 7,92%, men uppvisar ändå en liten minskning under perioden, motsvarande -0,10 procentenheter totalt. De största ökningarna av sjukfrånvaron uppvisar avdelningarna Stöd och utveckling, samt Kulturskolan, där enstaka långtidssjukskrivningar står för den största delen av ökningen.

Här visas sjuktal månad för månad under 2024 (orange linje) samt sjuktal månad för månad under 2023 (blå linje).

4 Ekonomisk uppföljning

Inledning

Årets budgettram uppgår till 1,4 miljarder kronor. Anslaget har ökat med 63,6 miljoner kronor i jämförelse med föregående år. Ramökningen motsvarar 4,6 procent.

Ramberäkning 2024 per nämnd/förvaltning

Beslutad av RS 2023-10-31 och fullmäktige 2023-11-20

IB 2023	-1 369 226
Ombudgetering politisk verksamhet RF § 95	-911
Justerad budget 2023	-1 370 137
Effektivisering	8 500
Höjd internränta	-750
Ökning av internhyra	-9 187
Interna priser, RSF och TKF	-8 333
Externa avtal	-4 623
Resursfördelningsmodell	-3 458
Ramtillskott	-13 400
Personalkostnadskompensation	-32 310
Budgettram 2024	-1 433 698

Sammanfattning

Prognosen för helåret 2024 visar ett negativt resultat på 24,9 miljoner kronor. Avdelningen stöd och utveckling, förskolan, grundskolan inklusive anpassad skola, resursfördelningen gör ett negativt resultat. Övriga avdelningar visar ett balanserat eller positivt resultat.

I jämförelse mellan åren förbättras periodens resultat från negativt 5,2 miljoner kronor till negativt 1,5 miljoner kronor vilket gör att periodens resultat har förbättrats med 3,7 miljoner kronor.

Nettokostnaden har för perioden ökat med 12,1 miljoner kronor och motsvarar 3,5 procent, ökningstakten för de egna kostnaderna är 3,7 procent och intäkterna fyra procent.

Prognosen för den interna resursfördelningen pekar på ett överskott på 520 000 kronor och avser 57 färre barn och elever, det är framför allt på fritidsverksamheten som avvikelsen är.

Prognosen för den köpta huvudverksamheten visar på en negativ avvikelse motsvarande 664 000 kronor och avser 105 fler barn och elever, avvikelsen är framför allt på fritidsverksamheten. Prognosen exkluderar den utbetalning som ska göras på 2,6 miljoner kronor i kompensation för det bokslutsunderskott som den kommunala skolan gjorde år 2023.

Prognosen för investeringarna är vid årets slut i balans.

4.1 Periodens resultat

Kontostruktur	Budget Jan - Mar 2024	Utfall Jan - Mar 2024	Avvikelse Jan - Mar 2024	Utfall Jan- Mar 2023
Resultat	-354 741	-356 246	-1 505	-344 167
INTÄKTER	234 967	232 534	-2 433	223 578
Taxor och Avgifter	11 813	11 651	-162	11 490
Bidrag	17 939	23 665	5 726	20 457
Försäljning vara/tjänst	10 231	1 224	-9 007	1 056
Intern resursfördelning	193 895	194 933	1 038	189 590
Övriga intäkter	1 090	1 061	-28	985
KOSTNADER	-589 708	-588 780	928	-567 745
Personal	-243 824	-244 954	-1 130	-233 256
Köp av tjänst	-26 447	-28 651	-2 204	-26 926
Köp huvudverksamhet	-57 405	-57 423	-18	-53 919
Förbrukn. mtrl	-6 733	-6 264	468	-6 307
Lokaler	-41 276	-39 941	1 335	-36 236
Avskrivn. internränta	-3 590	-3 747	-157	-3 924
Intern resursfördelning	-195 964	-194 633	1 331	-189 082
Övriga kostnader	-14 469	-13 166	1 304	-18 096

I tabellen visas intäkter och kostnader för perioden, både budgeterade och redovisade samt budgetavvikelsen i tkr. I sista kolumnen finns även fjolårets redovisade intäkter och kostnader för perioden.

Tabellen visar periodens resultat, januari-mars, för 2024 jämfört med 2023. I jämförelse mellan åren förbättras periodens resultat från negativt 5,2 miljoner kronor till negativt 1,5 miljoner kronor vilket gör att periodens resultat har förbättrats med 3,7 miljoner kronor.

Periodens resultat och prognos per avdelning, tkr

Organisation 3pos	2024	2023	Prognos 24	Bokslut 23
410 Ordförande	352	-99	1 000	257
411 Utbildningsdirektör	-2 089	4 950	891	-3 143
412 Stöd och Utveckling	3 054	-1 305	-6 661	-6 125
413 Förskola	-7 086	-3 975	-1 642	-3 887
414 Grundskola, <i>inkl. anp.skola</i>	1 949	-6 966	-15 746	-29 469
416 Kulturskola	301	1 207	0	170
417 Barn- och elevhälsan	701	434	-5	704
2c. Köp av huvudverksamhet	-18	-1 580	-3 265	-5 327
2g. Intern resursförd (kto 47)	1 330	2 130	520	7 953
Summa	-1 506	-5 204	-24 908	-38 867

Kolumn 2024 och 2023 avser periodens resultat

Förskolan har för perioden försämrat sitt resultat jämfört med 2023. Nettokostnaden för förskolan har försämrats med 3,2 miljoner kronor. Att nettokostnaden och resultatet för perioden har försämrats förklaras delvis av personalkostnaderna som står för den största enskilda ökningen med fyra procent, motsvarande 2,6 miljoner kronor. Att personalkostnaden ökat i jämförelse med 2023 beror delvis på att löneuppräkningsarna för 2023 inte ligger på de första månaderna för 2022. Sammanfattningsvis kan sägas om personalkostnaderna, att med justeringar för löneuppräkningsarna så har de för perioden ökat netto med cirka 1,2 procent det vill säga att det varit fler medarbetare i produktion för förskolan. För förskolan har de egna kostnaderna totalt ökat med 4,2 procent

Grundskolan inklusive särskolan har ett förbättrat resultat för perioden motsvarande 8,9 miljoner kronor i jämförelse med 2023. Nettokostnaden för grundskolan har förbättrats med sju miljoner kronor. Att nettokostnaden och resultatet för perioden har förbättrats förklaras av statsbidraget för stärkt kunskapsutveckling ligger på för hela första halvåret, vilket det inte gjorde 2023 då det låg på för första kvartalet. Om justering hade gjorts för detta så hade resultatet och nettokostnaden varit ungefär detsamma. De egna kostnaderna har totalt ökat med 4,6 procent. Personalkostnaderna står för den största enskilda ökningen med 5,3 procent motsvarande 7,8 miljoner kronor. Att personalkostnaden ökat i jämförelse med 2023 beror på att löneuppräkningsarna för 2023 inte ligger på de första månaderna för 2022. Sammanfattningsvis kan sägas om personalkostnaderna, att med justeringar för löneuppräkningsarna så har de för perioden ökat netto med cirka 2,5 procent det vill säga att det varit fler medarbetare i produktion för grundskolan.

När det gäller prognoserna från samtliga verksamheter har barn- och elevvolymförändringar beaktats och ställningstagande och beslut tagits för att den egna ekonomin ska uppnå ett balanserat resultat, detta i kombination med att klara det verksamhetsmässiga uppdraget. Svårigheter med att uppnå balans mellan ekonomi och verksamhet kan ses på grundskolan, inklusive anpassad skola.

Ordförandens positiva prognos beror på att kompensationen för förändring av nämndledamöters ersättning samt lön till ordförande har blivit budgeterat dubbelt för 2024.

Utbildningsdirektörens negativa avvikelse för perioden beror på att statsbidraget för maxtaxa inte inkommit. Den positiva helårsprognosen förklaras av en buffert på ekonomichefens ansvar.

Avdelningen stöd- och utvecklings positiva avvikelse för perioden beror delvis på lokalkostnader, där hyror för Alléskolan och förskolan i Väskinde ännu ska gå på. Att prognosen blir negativ beror på en underbudgetering av skolskjutsarna.

Barn- och elevhälsan har som prognos att uppnå ett balanserat resultat.

I den negativa årsprognosen för köp av huvudverksamhet ingår förutom utbetalningar för barn- och elevvolymen även utbetalning för det bokslutsunderskott som den kommunala grundskolan gjorde år 2023.

4.2 Nettokostnadsutveckling

Kontostruktur	Utfall Jan - Mar 2024	Utfall Jan- Mar 2023	Förändring	Förändring %
Resultat	-356 246	-344 167	-12 079	4%
INTÄKTER	232 534	223 578	8 956	4%
Taxor och Avgifter	11 651	11 490	161	1%
Bidrag	23 665	20 457	3 208	16%
Försäljning vara/tjänst	1 224	1 056	168	16%
Intern resursfördelning	194 933	189 590	5 343	3%
Övriga intäkter	1 061	985	76	8%
KOSTNADER	-588 780	-567 745	-21 035	4%
Personal	-244 954	-233 256	-11 699	5%
Köp av tjänst	-28 651	-26 926	-1 726	6%
Köp huvudverksamhet	-57 423	-53 919	-3 504	6%
Förbrukn. mtrl	-6 264	-6 307	43	-1%
Lokaler	-39 941	-36 236	-3 704	10%
Avskrivn. internränta	-3 747	-3 924	177	-5%
Intern resursfördelning	-194 633	-189 082	-5 552	3%
Övriga kostnader	-13 166	-18 096	4 930	-27%

I tabellen redovisas periodens faktiska intäkter och kostnader för innevarande år och föregående år i tkr. I kolumn tre och fyra visas förändringen mellan åren i tkr respektive procent.

Nettokostnaden har för perioden ökat med 12,1 miljoner kronor och motsvarar 3,5 procent, ökningstakten för de egna kostnaderna är 3,7 procent och för intäkterna 4 procent.

Intäkter

Intäkterna är totalt nio miljoner kronor högre för 2024 i jämförelse med 2023, ökningen förklaras av att grundbeloppet för barn- och elever har ökat från 4,6 till 6,5 procent beroende på skolform, tillika har även beloppen för de fasta flödena ökat i samma storleksordning (tilläggsbelopp, svenska som andra språk, m.fl.), se ovan tabell och kategorierna bidrag och intern resursfördelning. Bidrag avser statsbidrag, här har sex månaders statsbidrag gått på för stärkt kunskapsutveckling i förra året låg endast tre månader på i utfallet, maxtaxa låg på i förra året vilket det inte gör för året.

Intern resursfördelning avser dels rörliga flödesbidrag vilket är interna ersättningar för barn och elever i de olika skolformerna, ersättningarna avser delar av grundbeloppet. En tolfedel av grundbeloppet utgår varje månad till respektive rektor för det antal barn och elever som är inskrivna på verksamheten. Rektor har en nollbudget, med det menas att barn och elevintäkter som inkommer skall täcka den totala egna kostnaden för verksamheten avseende alla förekommande kostnader som exempelvis viss administration, ledning, undervisnings- och personalkostnader, samt lärverktyg.

I den interna resursfördelningen ingår även fasta bidrag, vilka avser modersmålsundervisning och tilläggsbelopp. Tilläggsbeloppet är belopp utöver grundbeloppet och är till för barn och elever som behöver extra stöd på grund av exempelvis fysiska funktionsnedsättningar.

Nedan tabell visar utfallet för barn och elevvolymerna i den kommunala verksamheten för mars månad. En sammanlagd minskning med 107 barn kan ses på förskolan och minskat antal elever på fritidsverksamheten. I förskoleklass inklusive grundskola är det 40 fler elever i år. Totalt sett så minskar den kommunala verksamheten i antal barn och elevvolymerna med 104 barn och elever.

Verksamhet	2024	2023	Differens
Förskola år 1-2	746	770	-24
Förskola år 3-5	1 281	1 364	-83
Fritidshem	2 265	2 302	-37
Förskoleklass	536	556	-20
Grundskola åk 1-3	1 626	1 597	29
Grundskola åk 4-6	1 654	1 725	-71
Grundskola åk 7-9	1 742	1 640	102
Totalt	9 850	9 954	-104

Kostnader

Kostnaderna är totalt 21 miljoner kronor högre för 2024 i jämförelse med 2023, ökningen motsvarar 3,7 procent. Den största procentuella avvikelsen har lokaler, här motsvarar ökningen nästan den ökning av internhyrorna som gjordes med 7,8 procent till budgetåret 2024. Köp av tjänst avser i huvudsak interna köp mot regionstyrelseförvaltningen som måltider men även externa IT kostnader som program och licensavgifter.

Personalkostnaderna har ökat med 11,7 miljoner kronor motsvarande fem procent. För att jämföra över åren bör hänsyn tas till att sammanlagt cirka 6,3 miljoner kronor avser

löneökningar⁷ för 2023. När hänsyn tas till justering enligt löneökningarna så har periodens personalkostnader ökat netto med cirka 2,2 procent. Vilket innebär att det varit fler medarbetare i produktion i jämförelse med år 2023.

Utfallet för köp av huvudverksamhet (enskild verksamhet samt interkommunal ersättning) är högre i jämförelse med samma period föregående år, utfallet är 3,5 miljoner kronor högre och förklaras av ett högre grundbelopp. Nedan tabell visar utfallet för barn och elevvolymen i mars månad. En sammanlagd minskning kan ses på förskolan. En ökning kan ses på fritidshem och en sammanlagd ökning på F-9.

Verksamhet	2024	2023	Differens
Förskola år 1-2	219	225	-6
Förskola år 3-5	383	409	-26
Ped. oms 1-5	6	5	1
Fritidshem	506	488	18
Förskoleklass	105	107	-2
Grundskola åk 1-3	323	304	19
Grundskola åk 4-6	320	317	3
Grundskola åk 7-9	319	313	6
Totalt	2 181	2 168	13

4.3 Åtgärder för att beslutad budget inte ska överskridas

Barn- och utbildningsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 6 februari 2024 att införa resultatförbättringskrav och vakansprövning för resultatenheter och skolområden inom avdelningen grundskola. Beslutet grundade sig på bokslutet för 2023 där avdelningen grundskola gjorde ett negativt resultat på 29,5 miljoner kronor.

Utbildnings- och arbetslivsförvaltningen hade innan nämndens beslut påbörjat arbete med att samtliga resultatenheter och skolområden skulle inkomma med åtgärdsplaner senast den 2 februari. Alla skolområden och resultatenheter har inkommit med åtgärdsplaner.

Effekten av inlämnade åtgärdsplaner skulle resultatmässigt innebära att avdelningen grundskola inte kommer att uppnå ett balanserat resultat för år 2024 utan avdelningen kommer att göra ett negativt resultat på 10,6 miljoner kronor. Under år 2025 kommer avdelningen att uppnå ett balanserat resultat med ett positivt resultat på 3,4 miljoner kronor, se nedan tabell:

Skolområde	Årsprognos 2024	Årsprognos 2025
Anpassad skola	337	1 310
Modersmål	-1 331	1 220

⁷ Här jämförs lönenivå 2022 med 2023 för perioden januari till och med mars.

Gotlands Norra	-2 000	335
Gotlands resursskola	-450	50
Klinte	-636	6
Lyckåker	267	461
Norrbacka	0	-200
Roma	-600	650
Solberga	-1 100	-600
Sudret	-1 693	0
Terra Nova	-907	0
Tjelvar	281	556
Väskinde	-2 300	-1 000
Västerhejde	-483	584
Totalt	-10 615	3 372

När verksamheten nu har lämnat årsprognosen i samband med delårsrapport 1 kan det ses att vissa enheter inte kommer att uppnå resultatkravet. Sammantaget så har avdelningen grundskola lämnat en negativ årsprognos på 15,8 miljoner kronor. Differensen som uppstår mellan inlämnade åtgärdsplaner och årsprognos är 5,2 miljoner kronor.

Utbildnings- och arbetslivsförvaltningen kommer som ett ytterligare led i ekonomistyrningen att ha en fördjupad genomgång med rektorerna, hur de kan använda de förvaltningsspecifika analys- och prognosmodeller som finns att tillgå för prognosarbete och kontroll över sin ekonomi.

Utbildnings- och arbetslivsförvaltningen har ett fortsatt fokus på utvecklingen av ekonomin samt att återhållsamhet gäller. Förvaltningen avvaktar beslut om regiongemensamma insatser för att minska kostnaderna 2024.

4.4 Årsprognos

Kontostruktur	Budget 2024	Senaste prognos 2024	Avvikelse	Utfall 2023
Resultat	-1 433 698	-1 458 607	-24 909	-1 409 756
INTÄKTER	931 935	909 293	-22 642	903 916
Taxor och Avgifter	47 250	47 350	100	47 910
Bidrag	71 757	76 833	5 076	91 830
Försäljning vara/tjänst	40 924	6 210	-34 714	6 317
Intern resursfördelning	767 645	775 324	7 679	753 747
Övriga intäkter	4 359	3 576	-783	4 112
KOSTNADER	-2 365 633	-2 367 900	-2 267	-2 313 672
Personal	-993 451	-984 809	8 643	-968 636

Köp av tjänst	-102 371	-103 953	-1 582	-103 543
Köp huvudverksamhet	-229 620	-230 991	-1 371	-216 498
Förbrukn. mtrl	-26 930	-27 780	-850	-32 582
Lokaler	-165 102	-166 083	-980	-149 794
Avskrivn. internränta	-14 360	-14 360	0	-15 209
Intern resursfördelning	-775 922	-776 474	-552	-753 910
Övriga kostnader	-57 877	-63 451	-5 574	-73 500

I tabellen visas årsbudget och aktuell årsprognos för utfallet samt budgetavvikelse. I sista kolumnen finns även föregående års redovisade intäkter och kostnader.

Prognos intern resursfördelning och köp av huvudverksamhet

Prognosen för den interna resursfördelningen pekar på ett överskott på 520 000 kronor och avser 57 färre barn och elever, det avvikelser är framför allt på fritidsverksamheten. Prognosen för den köpta huvudverksamheten visar på en negativ avvikelse motsvarande 664 000 kronor och avser 105 fler barn och elever, avvikelser är framför allt på fritidsverksamheten. Prognosen exkluderar den utbetalning som ska göras på 2,6 miljoner kronor i kompensation för det bokslutsunderskott som den kommunala skolan gjorde år 2023.

Prognosen för den kommunala huvudmannen (interna rörliga flödesbidrag) är framräknad genom att periodens verkliga utfall för barn och elevtal ligger kvar under våren och sommaren, med en uppräknings för nyinskrivna barn och elever per månad. Från och med september ligger rektors estimat som prognos och påräknas den totala prognosen. Prognosen för den fristående huvudman följer samma princip som den kommunala. Däremot skiljer sig beräkningen åt för hösten, genom att barn och elevkullar flyttas utifrån ålder, en elev i årskurs nio på våren ersätts av prognos för en ny elev eller fler elever i förskoleklass för hösten. Samma mönster är för förskolan där hänsyn tas till utgående sexåringar samt inkommande ettåringar.

Kommunal- huvudman	Budget, tkr	Prognos, tkr	Differens, tkr	Prognos volym	Budget volym	Differens volym	Bokslut tkr avvik. 23	Bokslut vol. 2023
Förskola	229 504	230 633	-1 129	1 959	1 952	7	4 283	2 059
Fritidshem	85 179	83 068	2 111	2 346	2 406	-60	4 762	2 308
Förskoleklass	29 155	29 292	-137	539	536	3	28	547
Grundskola	317 685	318 010	-325	5 013	5 020	-7	-4 002	4 998
Summa	661 523	661 003	520	9 857	9 914	-57	5 071	9 912

Exkluderar särskild undervisningsgrupp. Bokslut avvik. 23 avser resultatavvikelse

Inkluderar elever från anpassad grundskola som går i samundervisning i grundskolan

Fristående- huvudman	Budget, tkr	Prognos, tkr	Differens, tkr	Prognos volym	Budget volym	Differens volym	Bokslut tkr Avvik. 23	Bokslut vol. 2023
-------------------------	----------------	-----------------	-------------------	------------------	-----------------	--------------------	--------------------------	-------------------------

Förskola	95 757	89 409	6 348	594	645	-51	-2 025	618
Ped. Oms	629	628	1	6	6	0	-76	6
Fritidshem	14 856	20 107	-5 251	523	383	140	-3 501	501
Förskoleklass	7 660	9 199	-1 539	104	87	17	-143	106
Grundskola	104 918	105 141	-223	966	967	-1	418	951
Summa	223 820	224 484	-664	2 193	2 088	105	-5 327	2 182
Totalt	885 343	885 487	-144	12 050	12 002	48	-256	12 094

4.5 Investeringar

Projektstruktur	Budget 2024	Utfall 2024 Jan- Mar	Avvikelse budget 2024	Aktuell prognos 2024 Inmatning	Aktuell prognos 2025 Inmatning
Investeringsprojekt	-114 340	-7 582	106 758	-158 340	
25001 Säkerhetsanordningar	-800	-25	775	-800	
25002 IT	-1 600	-7	1 593	-1 600	
25003 IT Surfplattor	-5 300	-6 004	-704	-5 300	
25007 Förskoleplatser	-4 284	-19	4 265	-4 284	
25013 Särskolan, handik.hjälp	-903	-20	883	-903	
25023 Övriga bygginv/anordningar	-4 500	-393	4 107	-4 500	
25031 Återanskaffning	-4 800	-566	4 234	-4 800	
25049 Sanda förskola	-30 000		30 000	-30 000	
25050 Romaskolan	-50 000		50 000	-50 000	
25051 Vänge skola	-1 600		1 600	-1 600	
25054 Väskinde förskola	-4 000	-548	3 452	-4 000	
25055 Alléskolan	-6 553		6 553	-50 553	

Prognosen för investeringar är vid årets slut i balans.

Projekt 25001 avser säkerhetsanordningar som exempelvis gäller belysning, kortläsare, kameror och larm.

Projekt 25002-25003 avser IT exempelvis AV-utrustning, datorer, lärplattor, nätverk samt utbyggnad och underhåll av nätverk.

Projekt 25007, förskoleplatser och övriga bygginvesteringar grundskola avser mindre bygganpassningar typ verksamhetsanpassningar, för att skapa förbättring av verksamhetsförutsättningarna. Det kan gälla exempelvis ombyggnation av entréer, kök toaletter, utemiljöer med mera och innefattar bland annat också möjligheten att ta mot fler förskolebarn.

Projekt 25023 avser specifikt verksamhetsanpassning av anpassad skolas lokaler.

Investeringspotten (projnr 25031) på 4,8 miljoner kronor avser återanskaffning och lärverktyg - förekommande investeringar i utbildningsmiljön exempelvis möbler, undervisningsmaterial med mera. Potten är utdelad till verksamheten.

Projekt 25049 Sanda förskola avser nya ytor

Projekt 25050 Roma avser ny idrottshall

Projekt 25051 Vänge skola avser flytt av barack samt nya ytor

Projekt 25055 Alléskolan avser möbler och inventarier

När det gäller bygginvesteringar, verksamhetsanpassningar och förskoleplatser så kommer budget att överflyttas från barn- och utbildningsnämnden till tekniska nämnden.

5 Bilagor

- BUN sammanställning per ro Delår 1 2024
- Konsekvensanalyser grundskolan